

Årsrapport for 2018-2019

Forskningsgruppe for psykisk helse og rus

Christian Moltu

Forskningsgruppeleiar – Forskningsgruppe for psykisk helse og rus
Helse Førde og Høgskulen på Vestlandet.

Fagsjef, Psykiatrisk klinikk, Helse Førde

Professor II – Avdeling for Helsefag, Høgskulen på Vestlandet.

Innhold

1. Leiar sin kommentar	2
1. Målsettingar og leveringar	3
A. Produsere og publisere forskning av høg vitenskapleg kvalitet.....	3
Doktorgradsproduksjon	3
Fagleg formidling og konferansebidrag	3
Fagfelleverderte artiklar i 2018 og 2019.....	3
B. Sikre ekstern finansiering av forskning	6
C. Vitenskapleg råd.....	7
D. Deltakarar i forskingsgruppa	7
2. Økonomi.....	8
Budsjett 2019	8

1. Leiar sin kommentar

Forskningsgruppe for psykisk helse og rus vart vedteken i styret til Helse Førde i slutten av 2014, og vart igangsett frå 2015. Forskningsgruppa har no fem heile aktive år bak seg.

Som heilt ny forskingsgruppe i 2015 har fokuset vore på oppbygging, i form av nye stipendiatar og eksterne finansieringar.

I 2020 skal satsinga evaluerast, og til denne evalueringa vil ei omfattande oppsummering av perioden 2015-2020 bli gjennomført.

Nokre hovudpunkt i 2018-2019

- Det vart publisert 29 fagfelleverderte artiklar.
- Den første stipendiaten i satsinga disputerte (Kari Eldal).
- Den andre stipendiaten i satsinga leverte avhandling (Runar Hovland)
- Ein stipendiat som har vore tilknytt gruppa med som var finansiert opprinneleg frå Universitetet i Bergen har disputert (Eili Riise)
- Tre nye konkurranseutsette PhD-stipend vart vunne (Kristina Lavik, Helse Vest; Mariann Vigdal, HVL; ny kandidat under tilsetjing, HVL), eit nytt konkurranseutsett postdoktorstipend vart vunne (Andrew McAleavey, Helse Vest)

- Det er sju stipendiatar og to post.doc-kandidatar direkte sprunge ut frå gruppa.
- Gruppa har motteke 2 prisar:
  - Innovasjonsprisen i Helse Vest 2019
  - Beste internasjonale psykoterapiprosessartikkel 2019:
Lavik, Kristina O.; Frøysa, Helga; Brattebø, Karen Fadnes; Mcleod, John; Moltu, Christian The First Sessions of Psychotherapy: A Qualitative Meta-Analysis of Alliance Formation Processes. Journal of psychotherapy integration 2018 (1053-0479) Vol. 28 (3), s. 348-366
- Forskingsgruppa har sendt sin første EU-søknad i samarbeid med Universitet og sjukehus i England, Portugal, Malta og Sveits

1. Målsettingar og leveringar

A. Produsere og publisere forskning av høg vitenskapleg kvalitet

Tiltak: God publisering skal verdsettast høgt. Leiar av forskingsgruppa skal syte for at gruppa sin faglege aktivitet vert årleg eksternt vurdert av «scientific advisory board» (SAB).

Vurdering: Høg måloppnåing

Doktorgradsproduksjon

I 2015 starta Kari Eldal sitt doktorgradsprosjekt i gruppa. Ho forska på innleggingar i psykisk helsevern. Kari Eldal leverte ferdig doktorgradsarbeid i 2019 og disputerte for PhD ved Universitetet i Bergen i 2019. Hovudrettleiar var Christian Moltu.

I 2015 starta Runar Tengeli Hovland sitt doktorgradsarbeid i gruppa. Han forska på implementeringsprosessar knytt til Norse Feedback. Hovland leverte ferdig doktorgradsarbeid i slutten av 2019 til vurdering ved Universitetet i Bergen. Tentativ disputasdato er sett av komiteen til mai 2020. Hovudrettleiar var Christian Moltu.

Eili Riise er psykolog ved Sogndal BUP. Ho tok med seg eit påbegynt doktorgradsprosjekt knytt til barn og unge og behandling for OCD frå UiB/Helse Bergen når ho tok til å jobbe klinisk i Helse Førde. Ho leverte doktorgrada og disputerte i 2019.

Fagleg formidling og konferansebidrag

Satsinga er registert med 37 bidrag knytt til fagleg formidling, medieinnslag og konferansepresentasjonar i 2018-2019 .

Ei samla oversikt over vitenskapleg formidlingsverksemd kan finnast her:

<https://app.cristin.no/projects/show.jsf?id=2038985>

Fagfelleverderte artiklar i 2018 og 2019

2019

Binder, Per-Einar; Dundas, Ingrid; Stige, Signe Hjelen; Hjeltnes, Aslak; Woodfin, Vivian; Moltu, Christian Becoming Aware of Inner Self-Critique and Kinder Toward Self: A Qualitative Study of Experiences of Outcome After a Brief Self-Compassion Intervention for University Level Students. *Frontiers in Psychology* 2019 (1664-1078) Vol. 10 (2728), s. 1-12

Pedersen, Janiche Helen; Thornquist, Eline; Natvik, Eli; Råheim, Målfrid Physical education classes – a double-edged sword: a qualitative study of Norwegian high-school students' experiences. *Physiotherapy Theory and Practice* 2019 (0959-3985), s. 1-1

Aasprang, Anny; Våge, Villy; Flølo, Tone Nygaard; Hegland, Pål Andre; Kolotkin, Ronette Loganzo; Natvig, Gerd Karin; Andersen, John Roger Pasientrapportert livskvalitet ved fedme - Utvikling av nytt måleinstrument. *Tidsskrift for Den norske legeforening* 2019 (0029-2001) Vol. 139 (11)

Råbu, Marit; Mcleod, John; Haavind, Hanne; Bernhardt, Ida S.; Nissen-Lie, Helene A; Moltu, Christian How psychotherapists make use of their experiences from being a client: Lessons from a collective autoethnography . *Counselling Psychology Quarterly* 2019 (0951-5070)

Albertsen, Marit Nilsen; Natvik, Eli; Råheim, Målfrid Patients' experiences from basic body awareness therapy in the treatment of binge eating disorder -movement toward health: a phenomenological study. *Journal of Eating Disorders* 2019 (2050-2974) Vol. 7:36, s. 1-12

Eldal, Kari; Veseth, Marius; Natvik, Eli; Davidson, Larry; Skjølberg, Åse; Gytri, Dorte; Moltu, Christian Contradictory experiences of safety and shame in inpatient mental health practice – a qualitative study. *Scandinavian Journal of Caring Sciences* 2019 (0283-9318) Vol. 33 (4), s. 791-800

Gjengedal, Eva; Sviland, Randi; Moi, Asgjerd Litréré; Ellingsen, Sidsel; Flinterud, Stine Irene; Sekse, Ragnhild Johanne Tveit; Natvik, Eli; Råheim, Målfrid Patients' quest for recognition and continuity in health care: time for a new research agenda? *Scandinavian Journal of Caring Sciences* 2019 (0283-9318) Vol. 33 (4)

Eldal, Kari; Natvik, Eli; Veseth, Marius; Davidson, Larry; Skjølberg, Åse; Gytri, Dorte; Moltu, Christian Being recognised as a whole person: A qualitative study of inpatient experience in mental health. *Issues in Mental Health Nursing* 2019 (0161-2840) Vol. 40 (2), s. 88-96

Natvik, Eli; Råheim, Målfrid; Andersen, John Roger; Moltu, Christian An Experientially Derived Model of Flexible and Intentional Actions for Weight Loss Maintenance After Severe Obesity. *Frontiers in Psychology* 2019 (1664-1078) Vol. 10, s. 1-10

Hovland, Runar Tengeli; Moltu, Christian Making way for a clinical feedback system in the narrow space between sessions: Navigating competing demands in complex healthcare settings. *International Journal of Mental Health Systems* 2019 (1752-4458) Vol. 13 (1)

Hovland, Runar Tengeli; Moltu, Christian The challenges of making clinical feedback in psychotherapy benefit all users: a qualitative study. *Nordic Psychology* 2019 (1901-2276), s. 1-15

Hansen, Hege; Stige, Signe Hjelen; Moltu, Christian; Johannessen, Jan Olav; Joa, Inge; Dybvig, Sveinung; Veseth, Marius "We all have a responsibility": a narrative discourse analysis of an information campaign targeting help-seeking in first episode psychosis. *International Journal of Mental Health Systems* 2019 (1752-4458) Vol. 13 (32), s. 1-14

Solstad, Stig Magne; Castonguay, Louis Georges; Moltu, Christian Patients' experiences with routine outcome monitoring and clinical feedback systems: A systematic review and synthesis of qualitative empirical literature. *Psychotherapy Research* 2019 (1050-3307) Vol. 29 (2), s. 157-170

Bjørnstad, Jone Ravndal; Svendsen, Thomas Solgård; Slyngstad, Tale Ekeroth; Erga, Aleksander Hagen; McKay, James R.; Nesvåg, Sverre Martin; Skålevik, Alexander Wågan; Veseth, Marius; Moltu,

Christian "A life more ordinary" Processes of 5-year recovery from substance abuse. Experiences of 30 recovered service users. *Frontiers in Psychiatry* 2019 (1664-0640) Vol. 10, s. 1-9

Eldal, Kari; Natvik, Eli; Veseth, Marius; Davidson, Larry; Moltu, Christian From the (Dis)comfort of One's Own Home: Patients' Experiences of Hospitalization After Discharge. A Qualitative Study of Lived Experience of Hospitalization from the Perspective of People with a Mental Health Disorder. *Journal of Psychosocial Rehabilitation and Mental Health* 2019 (2198-9834) Vol. 6 (2), s. 187-198

Kverme, Britt; Natvik, Eli; Veseth, Marius; Moltu, Christian Moving Toward Connectedness – A Qualitative Study of Recovery Processes for People With Borderline Personality Disorder. *Frontiers in Psychology* 2019 (1664-1078) Vol. 10

Bjørnstad, Jone Ravndal; Veseth, Marius; Berg, Henrik; Davidson, Larry; McKay, James R.; Moltu, Christian; Skålevik, Alexander Wågan; Slyngstad, Tale Ekeroth; Svendsen, Thomas Solgård; Nesvåg, Sverre Martin Reports of the benefits of drug use from individuals with substance use disorders. *Psychotherapy Research* 2019 (1050-3307)

Veseth, Marius; Moltu, Christian; Svendsen, Thomas Solgård; Nesvåg, Sverre Martin; Slyngstad, Tale Ekeroth; Skålevik, Alexander Wågan; Bjørnstad, Jone Ravndal A Stabilizing and Destabilizing Social World: Close Relationships and Recovery Processes in SUD. *Journal of Psychosocial Rehabilitation and Mental Health* 2019 (2198-9834) Vol. 6 (1), s. 93-106

Bjåstad, Jon Fauskanger; Jensen-Doss, Amanda; Moltu, Christian; Jakobsen, Petter; Hagenberg, Heine; Joa, Inge Attitudes toward standardized assessment tools and their use among clinicians in a public mental health service. *Nordic Journal of Psychiatry* 2019 (0803-9488) Vol. 73 (7), s. 387-396

Riise, Eili Nygard; Kvale, Gerd; Öst, Lars-Göran; Skjold, Solvei Harila; Hansen, Bjarne Does family accommodation predict outcome of concentrated exposure and response prevention for adolescents? *Child Psychiatry and Human Development* 2019 (0009-398X) Vol. 50 (6), s. 975-986

2018

Natvik, Eli; Groven, Karen Synne; Råheim, Målfrid; Gjengedal, Eva; Gallagher, Shaun Space perception, movement and insight: Attuning to the space of everyday life after major weight loss. *Physiotherapy Theory and Practice* 2018 (0959-3985) Vol. 35 (2), s. 101-108

Natvik, Eli; Råheim, Målfrid; Andersen, John Roger; Moltu, Christian Living a successful weight loss after severe obesity. *International Journal of Qualitative Studies on Health and Well-being* 2018 (1748-2623) Vol. 13 (1)

Lavik, Kristina O.; Veseth, Marius; Frøysa, Helga; Binder, Per-Einar; Moltu, Christian 'Nobody else can lead your life': What adolescents need from psychotherapists in change processes. *Counselling and Psychotherapy Research* 2018 (1473-3145) Vol. 18 (3), s. 262-273

Bernhardt, Ida S.; Nissen-Lie, Helene A; Moltu, Christian; Mcleod, John; Råbu, Marit "It's both a strength and a drawback." How therapists' personal qualities are experienced in their professional work. *Psychotherapy Research* 2018 (1050-3307) Vol. 29 (7), s. 959-970

Lavik, Kristina Osland; Veseth, Marius; Frøysa, Helga; Binder, Per-Einar; Moltu, Christian What are "good outcomes" for adolescents in public mental health settings? *International Journal of Mental Health Systems* 2018 (1752-4458) Vol. 12:3, s. 1-10

Lavik, Kristina O.; Frøysa, Helga; Brattebø, Karen Fadnes; Mcleod, John; Moltu, Christian The First Sessions of Psychotherapy: A Qualitative Meta-Analysis of Alliance Formation Processes. *Journal of psychotherapy integration* 2018 (1053-0479) Vol. 28 (3), s. 348-366

Riise, Eili Nygard; Kvale, Gerd; Øst, Lars Gøran; Skjold, Solvei Harila; Hansen, Bjarne Concentrated exposure and response prevention for adolescents with obsessive-compulsive disorder: A replication study. *Journal of Obsessive-Compulsive and Related Disorders* 2018 (2211-3649) Vol. 19, s. 15-22

Berget, Jørgen Aasen; Løvvik, Camilla; Davidson, Larry; Moltu, Christian; Veseth, Marius The relational context of mental health for carers: A qualitative study. *Journal of Recovery in Mental Health* 2018 (2371-2376) Vol. 2 (1), s. 22-34

Hjeltnes, Aslak; Moltu, Christian; Schanche, Elisabeth; Jansen, Ylva; Binder, Per-Einar Facing social fears: How do improved participants experience change in mindfulness-based stress reduction for social anxiety disorder? *Counselling and Psychotherapy Research* 2018 (1473-3145) Vol. 19 (1), s. 35-44

B. Sikre ekstern finansiering av forskning

Tiltak: Forskingsgruppa nyttar mindre stipend og driftsmidlar til både å starte opp og halde i gang gode prosjekt. Tildeling av slike midlar føreset at ein søker på eksterne midlar. Alle som søker ekstern finansiering skal få rettleiing, og søknadane skal gjennomgå ei kvalitetsvurdering. Arbeid med å skaffe ekstern finansiering skal ha høg prioritet. Forskingsgruppeleiar har eit særskild ansvar for å sikre ekstern finansiering.

Vurdering: Høg måloppnåing.

I tabellen under finnast ei oversikt over eksternfinansierte forskingsprosjekt. Dei viktigaste finansieringskjeldene er konkurranseutsette KD-stipend og innovasjonsstipend ved HVL, Noregs forskingsråd, og Helse Vest.

Spesielt gledeleg frå 2018 og 2019 var følgjande nye finansierte prosjekt:

Kristina Osland Lavik: The five first sessions of psychotherapy. Helse Vest opne midlar, tildelt full PhD finansiering over 6 år i 2018. Hovudrettleiar er Christian Moltu.

Andrew McAleavey: Personalized deterioration alarms. Helse Vest opne midlar, tildelt 2,5 år post.doc finansiering ved tildeling i 2019. McAleavey jobbar opprinneleg ved Cornell University i New York, og flyttar til Førde for ein periode for å gjennomføre eit post.doc prosjekt knytt til Norse Feedback.

Mariann Iren Vigdal. Langtids tilfriskning etter alvorlege ruslidingar. Konkurranseutsett KD-stipend, HVL, tildelt 2019. Fullfinansiert PhD-prosjekt. Hovudrettleiar er Christian Moltu.

PhD-kandidat i utlysing. Machine learning og klinisk- og pasientønska prediksjon frå Norse Feedback. InnovasjonsPhD, HVL. Tildelt 2019. Hovudrettleiar er Christian Moltu.

I tillegg er det gledeleg at forskingsgruppe for psykisk helse og rus i 2019 sendte inn sin første EU-søknad, til utlysinga Marie Curie. Denne utlysinga rettar seg mot innovative prosjekt i samarbeid mellom akademisk og ikkje-akademisk sektor. HVL er akademisk part i søknaden, og Helse Førde er ikkje-akademisk part. Søknaden er innsendt i samarbeid med UCL i London og Universitetet i Porto, og søker om 5 stipendiatar med ei finansiering på 1,5 MEURO.

I tabellen under finnast ei full oversikt over pågåande prosjekt med ekstern finansiering og tidshorisont knytt til gruppa.

Forskningsprosjekt	Størrelse	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Bakgrunn: HVL post.doc: The art and science of conducting psychotherapy	3 MNOK													
NFR Bridging psyche and soma WP1: Prediktive analyser av 6000 pasientløp	10 MNOK													
NFR Bridging psyche and soma WP2: Psykisk helse i kirurgisk fedmepoliklinikk														
NFR Bridging psyche and soma WP3: Utvikling av screening og triageringsverktøy for fastleger														
Helse Vest PhD: Bruk av Norse Feedback i psykoterapi	3 MNOK													
Helse Vest Post.doc - Andrew McAlaavey. Personalized deterioration alarms	2,7 MNOK													
Helse Vest PhD: Kristina Osland Lavik, The five first sessions study	3 MNOK													
HVL PhD: Implementering av Norse Feedback i spesialisthelseteneste	3 MNOK													
HVL PhD: Langtids tilfriskning etter rusmisbruk	3 MNOK													
HVL PhD: Norse Feedback og brukermidverknad på sengepost	3 MNOK													
HVL PhD: Norse Feedback og kliniske tilbakemelding på fedmepoliklinikk	3 MNOK													
Helse Førde / Vanderbilt University m.fl.: Implementation across countries	0 MNOK													
HVL PhD: Innovasjons PHD, Machine Learning Norse Feedback	3 MNOK													
Helse Førde prosjekt: Norse Feedback for ungdommer i behandling 13-18 år	0,3 MNOK													
Kvalitets- og forbedringsprosjekt														
Helse Midt-Norge implementeringsprosjekt: Norse Feedback i fem spesialiserte rusklinikker	9 MNOK													
Helse Førde implementeringsprosjekt: Persontilpassa klinisk tilbakemelding for betring av PHV	3 MNOK													
Innsendte søknader														
EU-prosjekt innovasjon Marie Curie: Norse Adolescent EU	15/5 MNOK													
Helse Midt - multisite RCT Norse Feedback rus (til innsending medio 2020)	6 MNOK													

C. Vitskapleg råd

Eva Biringer, seniorforskar ved Helse Fonna; Marius Veseth, førsteamanuensis ved Universitetet i Bergen; Aslak Hjeltnes, førsteamanuensis ved Universitetet i Bergen; og Signe Stige, førsteamanuensis ved Universitetet i Bergen, har fungert som vitskapleg råd for forskingsgruppa.

Alle interne tildelingar av korttidsstipend er vurdert av heile eller delar av det vitskaplege rådet.

D. Deltakarar i forskingsgruppa

Namn	Rolle	Institusjonstilknytning
Christian Moltu	Forskningsgruppeleiar, professor II	Helse Førde og HVL
Eli Natvik	Post.doc	Helse Førde og HVL
Gøril Kleiven	Stipendiat	Helse Førde
Stig Magne Solstad	Stipendiat	Helse Førde
Kristina Lavik Osland	Stipendiat	Helse Førde
Runar Hovland	Stipendiat	HVL og Helse Førde
Kari Eldal	Førsteamanuensis	HVL
Mariann Iren Vigdal	Stipendiat	HVL
John Mellor-Clark	Seniorforskar 20%	Helse Førde
Jone Bjørnstad	Forskar 20%	Helse Førde
Andrew McAlaavey	Post.doc	Helse Førde
Eili Riise	Psykolog PhD	Helse Førde
Siv Iren Juklestad	Høgskulelektor	HVL
Siv Førde	Førstelektor	HVL
Gunn Karoline Fugle	I PhD-planlegging	Helse Førde
Sam Nordberg	Forskar	Reliant Medical Group

Marianne S. Myklebust	Koordinator Norse NFR	Helse Førde
Geir Helge Møller	Prosjektleder	Helse Førde
Inger Oline Bruland	Høgskulelektor	HVL
Dorte Gytri	Medforskar/forskingsassistent	Helse Førde
Meta iLida	Forskingsassistent	Helse Førde

2. Økonomi

Budsjett 2019

Budsjett for 2019 forskingsatsing Psykisk helse og rus

		Budsjett 2019	Rekneskap 2019
1	Frikjøp Christian Moltu (Gruppeleder), 10% Adm. støtte/vitenskapelig assistent, 15%	kr 262 500	262 500
2	Samuel Nordberg, 20% stilling, inkl. reisekostnader ¹	kr 203 000	56 291
3	Nasjonale og internasjonale konferansar og møter	kr 190 000	132 955
4	Andre driftsmidler	kr 140 000	120 000
5	50% doktorgradsstipendgaranti, Gøril Kleiven	kr 461 000	461 000
6	Korttidsstipend	kr 229 500	157 500
7	Medforskingssatsing ²	kr 130 500	45 060
8	Eksternt vitenskapelig råd	kr 20 000	Kr 7300 ³
9	Disponerast seinare i året	kr 142 000	534 894
10	Indirekte kostnader	kr 40 000	40 000
	SUM	kr 1 818 500	1 817 500

Vedr. punkt 9, følgende omdisponeringar vart gjort gjennom året:

1. Samuel Nordberg slutta i mars 2019. John Mellor-Clark vart tilsett i ei bistilling i juni. Løn og reiser ut året: 197 558 kr
2. Andrew Athan McAleavey vart tilsett i ei bistilling i august 2019. Løn og reiser ut året: 132 665 kr
3. Jone Bjørnstad vart tilsett i ei bistilling i september for å styrke satsinga. Sum: 74 666 kr
4. Tilsetjing av sommarvikarar som skulle samle inn samtykke til NFR-prosjekt: 130 071 kr

¹ Nordberg slutta i mars 2019. Erstatte av John Mellor-Clark i juni 2019

² Åse Skjølberg slutta i april –difor vart det brukt mindre til medforskning enn budsjettert

³ Deler av rådet tok seg ikkje betalt, men såg det som del av jobben å gjere dette.